

Comunicat de presă

Luxemburg, 16 ianuarie 2023

Cantitatea de deșuri periculoase din UE continuă să crească

În pofida acțiunii UE vizând reducerea generării lor, cantitatea de deșuri periculoase produse în UE a continuat să crească din 2004. O analiză publicată astăzi de Curtea de Conturi Europeană pune în lumină provocările actuale și viitoare în abordarea problemei privind deșeurile periculoase: îmbunătățirea clasificării, asigurarea trasabilității, creșterea gradului de reciclare și combaterea traficului ilegal, care continuă să fie o afacere profitabilă.

„Generarea de deșuri periculoase este în creștere, iar UE trebuie să rezolve această problemă”, a declarat doamna Eva Lindström, membra Curții de Conturi Europene responsabilă de această analiză. „Modalitățile cele mai preferate de tratare a deșeurilor periculoase constau în reciclare și valorificare energetică. Eliminarea ar trebui să fie ultima soluție utilizată. Cu toate acestea, peste 50 % din deșeurile periculoase generate în UE sunt pur și simplu eliminate. În această analiză, arătăm că prevenirea și tratarea deșeurilor periculoase rămân o provocare, care prezintă însă și oportunități”.

Cea mai bună metodă de combatere a deșeurilor periculoase este prevenirea în primul rând a producerii lor, care reprezintă o prioritate pentru UE din 1991. Acțiunea UE s-a axat pe influențarea modului în care operatorii economici proiectează și fabrică produse, pe responsabilizarea poluatorilor pentru deșeurile lor și pe o mai bună informare a consumatorilor. În pofida acestor inițiative, cantitatea de deșuri periculoase generate în UE nu este în scădere.

Deșeurile periculoase trebuie tratate de instalații de tratare specializate în conformitate cu norme și cerințe de siguranță stricte. Sarcina administrativă rezultată și costurile mai mari pentru operatorii economici dau naștere riscului de trafic de deșuri periculoase, prin care operatorii nu declară deșeurile generate ca fiind periculoase, ci le aruncă, în schimb, ilegal sau le expediază ilegal în alte locuri. Auditorii subliniază că o clasificare și o urmărire corespunzătoare a deșeurilor periculoase ar putea contribui la evitarea tratării lor inadecvate și a „scurtăturilor” ilegale, însă observă că deșeurile periculoase sunt clasificate diferit în diversele state membre. Potrivit auditorilor, Comisia Europeană ar trebui, la rândul ei, să își intensifice eforturile în vederea armonizării legislației UE aplicabile. Alinierea registrelor electronice naționale ale deșeurilor periculoase la viitorul registru european pentru expedierea deșeurilor ar putea ajuta la asigurarea unei urmăririi mai eficiente a deșeurilor periculoase pe parcursul ciclului lor de viață.

Deșeurile periculoase ar trebui, în mod ideal, să fie pregătite pentru reutilizare sau reciclate. Or, majoritatea deșeurilor periculoase nu se pretează la pregătirea pentru reutilizare și reciclarea este limitată din cauza dificultăților tehnice și a lipsei oportunităților pe piață pentru rezultatul reciclat. În această analiză, auditorii arată

Scopul acestui comunicat de presă este să prezinte mesajele principale ale documentului de analiză publicat de Curtea de Conturi Europeană. Textul integral al analizei este disponibil la adresa eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

că ameliorarea tehnologiilor și a capacității de reciclare ar putea oferi unele oportunități: de exemplu, valorificarea materiilor prime critice din aparate electronice și din alte deșeuri ar veni în sprijinul autonomiei strategice a UE.

Traficul și aruncarea ilegală de deșeuri periculoase continuă să fie o afacere profitabilă: veniturile obținute anual din aceasta sunt estimate la o valoare cuprinsă între 1,5 miliarde de euro și 1,8 miliarde de euro numai pentru traficul de deșeuri periculoase. Detectarea, anchetele și urmărirea penale sunt rare, iar sancțiunile sunt mici. Utilizarea digitalizării pentru a urmări mai bine deșeurile periculoase și pentru a combate declarațiile false și un mecanism de sancțiuni mai disuasiv ar putea limita posibilitățile de trafic ilegal. Interzicerea tuturor expedierilor de deșeuri în vederea eliminării lor, pe care Comisia a propus-o în 2021, ar putea contribui și mai mult la diminuarea traficului de deșeuri periculoase.

Informații de fond

Legislația UE definește deșeurile periculoase drept deșeuri care prezintă una sau mai multe proprietăți periculoase, de exemplu faptul că sunt explozive, iritante sau toxice. Deșeurile periculoase pot dăuna sănătății umane și mediului.

Procesele de fabricație (în special industria metalurgică), tratarea apei și a deșeurilor, sectorul construcțiilor și mineritul formează împreună 75 % din deșeurile periculoase generate în UE. Deșeurile periculoase pot fi produse și în gospodăria (de exemplu: anumite medicamente, baterii uzate, produse de curățare, aparate electronice).

În domeniul gestionării deșeurilor, responsabilitatea de a asigura aplicarea cerințelor legale ale UE în materie la nivel național revine țărilor din UE. Comisia a lansat numeroase proceduri de constatare a neîndeplinirii obligațiilor împotriva statelor membre care nu au transpus cerințele UE în norme naționale sau în cazuri de nerespectare a cerințelor UE. Comisia dispune de o imagine de ansamblu asupra finanțării din partea UE pentru gestionarea deșeurilor în general, pentru care au fost alocați, pentru perioada de programare 2014-2020, 4,3 miliarde de euro din fondurile UE, dar nu pentru deșeurile periculoase în mod specific. Datele disponibile arată că finanțarea pentru aceste din urmă deșeuri a fost furnizată în principal prin intermediul programului Orizont 2020 pentru cercetare și pentru consolidarea capacităților. Celelalte cele mai mari surse de finanțare a gestionării deșeurilor periculoase sunt Fondul de coeziune și Fondul european de dezvoltare regională. În completarea bugetului UE, atât Mecanismul de redresare și reziliență, cât și Banca Europeană de Investiții oferă, de asemenea, finanțare pentru gestionarea deșeurilor, inclusiv pentru deșeurile periculoase. De la adoptarea Regulamentului privind taxonomia în 2020, UE a încetat să mai finanțeze incinerarea deșeurilor periculoase și eliminarea lor în depozite de deșeuri, activități considerate nesustenabile. În schimb, UE promovează activități de reciclare.

Acest document nu este un raport de audit, ci o analiză care se bazează în principal pe informații sau materiale disponibile publicului larg care au fost colectate în scopul de față. Alte publicații elaborate anterior de Curte în acest domeniu se referă la [principiul „poluatorul plătește”](#), la [deșeurile de echipamente electrice și electronice](#) și la [deșeurile din plastic](#).

Documentul de analiză al Curții de Conturi Europene, intitulat „Acțiunile întreprinse de UE pentru a aborda problema cantității tot mai mari de deșeuri periculoase”, este disponibil pe site-ul Curții, eca.europa.eu.

Date de contact pentru presă

Serviciul de presă al Curții: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – M: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – M: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer: damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224